

SAJUNGOS VYRIAUSIASIS
ĮGALIOJINIS UŽSIENIO
REIKALAMS IR
SAUGUMO POLITIKAI

Briuselis, 2018 04 27
JOIN(2018) 10 final

2018/0121 (NLE)

Bendras pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės
susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2012 m. lapkričio 29 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo įgaliojo Europos Komisiją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai vesti derybas dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos bendrojo susitarimo. Derybos pradėtos 2013 m. balandžio mėn. ir užbaigtos 2018 m. balandžio mėn.

Derybos vestos konsultuojantis su Azijos ir Okeanijos darbo grupe (COASI), paskirta atlikti konsultacinio komiteto funkcijas. Europos Parlamentas buvo reguliariai informuojamas apie derybų eigą.

Vyriausiasis įgaliotinis ir Komisija mano, kad Tarybos derybiniuose nurodymuose nustatyti tikslai pasiekti ir Strateginės partnerystės susitarimo projektas gali būti pateiktas pasirašyti ir laikinai taikyti.

Šis pasiūlymas yra susijęs su teisine priemone, kuria įgaliojama pasirašyti ir laikinai taikyti Susitarimą.

2. SUSITARIMO TIKSLAS IR TURINYS

ES ir Japoniją sieja gilūs laikui bėgant besikeičiančio politinio, ekonominio ir sektorių bendradarbiavimo ryšiai. Remdamasi bendromis pagrindinėmis vertybėmis, 2001 m. ES užmezgė strateginę partnerystę su Japonija.

Strateginės partnerystės susitarimas – pirmas ES ir Japonijos dvišalis bendrasis susitarimas. Juo iš esmės sustiprinama bendra partnerystė, skatinant politinį ir sektorių bendradarbiavimą ir bendrus veiksmus bendros svarbos klausimais, be kita ko, dėl regioninių ir pasaulinių problemų. Susitarimu bus nustatytas teisinis pagrindas dvišaliam bendradarbiavimui ir bendradarbiavimui tarptautinėse ir regioninėse organizacijose bei forumuose stiprinti. Jis padės skatinti laikytis bendrų vertybių ir principų, visų pirma demokratijos ir teisinės valstybės principų, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių.

Susitarimas bus glaudesnio bendradarbiavimo ir dialogo įvairiais dvišaliais, regioniniais ir daugiašaliais klausimais platforma. Susitarimu stiprinamas politinis, ekonominis ir sektorių bendradarbiavimas įvairiose politikos srityse, pvz., klimato kaitos, mokslinių tyrimų ir inovacijų, jūrų reikalų, švietimo, kultūros, migracijos, kovos su terorizmu, kovos su organizuotu nusikalstamumu ir elektroniniais nusikaltimais. Jame dar kartą patvirtinamas Šalių įsipareigojimas užtikrinti tarptautinę taiką ir saugumą, užkertant kelią masinio naikinimo ginklų platinimui ir imantis priemonių su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais susijusioms problemoms spręsti.

Susitarimu įsteigiamas Jungtinis komitetas, koordinuosiantis bendrąją Susitarimu grindžiamą partnerystę.

Susitarime numatyta galimybė sustabdyti jo taikymą, jei pažeidžiamos jos esminės nuostatos, t. y. žmogaus teisių (Susitarimo 2 straipsnio 1 dalis) ir ginklų neplatinimo (Susitarimo 5 straipsnio 1 dalis). Be to, Šalys pažymi, kad tokiais atvejais Šalis pagal tarptautinę teisę gali imtis kitų tinkamų priemonių ne pagal šį Susitarimą.

Strateginės partnerystės susitarimas ir Ekonominės partnerystės susitarimas – vieno derybų konteksto dalis ir juos sieja aiški teisinė sąsaja. Manoma, kad kartu jie duos apčiuopiamos naudos ir galimybių ES ir Japonijos gyventojams.

3. SIŪLOMO SPRENDIMO TEISINIS PAGRINDAS

3.1. Materialinis teisinis pagrindas

Europos Teisingumo Teismas¹ yra nusprendęs, kad priemonė, kuria kartu siekiama kelių tikslų arba kuri turi kelias neatskiriamas sudedamąsias dalis ir nė viena iš dalių nėra papildoma kitos atžvilgiu ir kuriai dėl to taikomos skirtingos Sutarties nuostatos, išimties tvarka turi būti pagrįsta šių skirtingų teisinių pagrindų atžvilgiu, nebent kiekvienam teisiniui pagrindui nustatytos procedūros tarpusavyje yra nesuderinamos.

Susitarimu siekiama i) bendradarbiavimo bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) srityje ir ii) ekonominio, finansinio ir techninio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis sričių tikslų ir į jį įtrauktos su šiomis sritimis susijusios sudedamosios dalys. Šie Susitarimo aspektai neatskiriama susiję ir nė vienas iš jų nėra papildomas kito atžvilgiu.

Todėl vienas iš siūlomo sprendimo teisinių pagrindų turėtų būti Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 37 straipsnis ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 212 straipsnis.

3.2. Procedūrinis teisinis pagrindas

SESV 218 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad turi būti priimtas sprendimas, kuriuo įgaliojama pasirašyti susitarimą ir jį laikinai taikyti prieš įsigaliojimą. SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad Taryba turi spręsti vieningai, kai susitarimas priklauso sričiai, kurioje Sąjungos aktams priimti reikia balsų vieningumo. BUSP yra sritis, kurioje Sąjungos aktams priimti reikia balsų vieningumo.

3.3. Išvada

Todėl siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti ES sutarties 37 straipsnis ir SESV 212 straipsnis kartu su SESV 218 straipsnio 5 dalimi ir 8 dalies antra pastraipa. Jokios kitos nuostatos kaip teisinis pagrindas nereikalingos².

4. KITI TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Sąjunga ir Japonija susitarė, kad būtų abipusiškai naudinga užtikrinti, kad pasirašius Susitarimą jis būtų pradėtas įgyvendinti kuo greičiau. Vis dėlto dėl Japonijos teisinių suvaržymų nėra galimybių vartoti ES standartines laikino taikymo formuluotes.

Todėl Šalys susitarė, kad tam tikros Susitarimo dalys bus taikomos „iki Susitarimo įsigaliojimo“ ir turės „tokią pačią teisinę galią, kokią turėtų, jei abiem Šalims Susitarimas galiojotų“ (žr. Susitarimo 47 straipsnio 2 ir 3 dalis). Pasirašydama Susitarimą Europos Sąjunga pateiks pareiškimą, kuriame bus paaiškinta, kad iki įsigaliojimo taikomų dalių teisinis poveikis turi būti aiškinamas pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 25 straipsnį (Laikinas taikymas).

¹ 2012 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Parlamentas / Taryba*, C-490/10, ECLI:EU:C:2012:525, 46 punktas.

² 2014 m. birželio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Taryba*, C-377/12, ECLI:EU:C:2014:1903.

5. SIŪLOMO SPRENDIMO BŪTINUMAS

SESV 216 straipsnyje nustatyta, kad

Sąjunga gali sudaryti susitarimą su viena arba keliomis trečiosiomis šalimis, i) kai tai būtina norint Sąjungos politikos sričių ribose pasiekti vieną iš Sutartyse nurodytų tikslų, ii) kai tai numato Sąjungos teisiškai privalomas aktas arba iii) kai tai gali turėti poveikį bendroms taisyklėms ar keisti jų apimtį.

Sutartyse, konkrečiai ES sutarties 37 straipsnyje ir SESV 212 straipsnyje, nustatyta tokių susitarimų kaip Strateginės partnerystės susitarimas sudarymo tvarka. Be to, sudaryti Strateginės partnerystės susitarimą būtina norint BUSP ir ekonominio, finansinio ir techninio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis srityse pasiekti Sutartyse nurodytus tikslus. Be kitų, tai yra šių sričių tikslai: žmogaus teisių, masinio naikinimo ginklų neplatavimo, kovos su terorizmu, kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, migracijos, aplinkos, energetikos, klimato kaitos, transporto, užimtumo ir socialinių reikalų, švietimo ir žemės ūkio. Dėl Strateginės partnerystės susitarimo partnerystė ir bendradarbiavimas bus plėtojami labiau strateginiu lygmeniu.

Susitarimas, prieš jį sudarant Sąjungos vardu, turi būti pasirašytas.

Bendras pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo³, ypač į jos 212 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi ir 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa,

atsižvelgdama į bendrą Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2012 m. lapkričio 29 d. Taryba įgaliavo Komisiją ir vyriausiąjį įgaliotinį pradėti derybas su Japonija dėl Europos Sąjungos ir Japonijos bendrojo susitarimo;
- (2) 2018 m. balandžio mėn. derybos sėkmingai užbaigtos;
- (3) Susitarimu siekiama stiprinti bendradarbiavimą ir dialogą įvairiais dvišaliais, regioniniais ir daugiašaliais klausimais;
- (4) todėl Susitarimas turėtų būti pasirašytas Sąjungos vardu su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (5) kadangi svarbu, kad pasirašius Susitarimą jis būtų pradėtas įgyvendinti kuo greičiau, Susitarimo dalys turėtų būti taikomos laikinai;
- (6) pasirašydama Susitarimą Europos Sąjunga pateiks pareiškimą, kuriame bus paaiškinta, kad Susitarimo 47 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 25 straipsnį (Laikinas taikymas), ir jam turėtų būti pritarta,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Sąjungos vardu pritariama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo pasirašymui su sąlyga, kad minėtas Susitarimas bus sudarytas.
2. Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

1. Sąjunga pritaria Europos Sąjungos pareiškimui dėl Susitarimo 47 straipsnio 3 dalies.

³ OL L [...], [...], p. [...].

2. Europos Sąjungos pareiškimo dėl Susitarimo 47 straipsnio 3 dalies tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

3 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamąjį raštą, kuriuo Susitarimo derybininkų nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai pasirašyti Susitarimą, su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

4 straipsnis

1. Kol Susitarimas įsigalios, pagal Susitarimo 47 straipsnį ir atsižvelgiant į minėtame straipsnyje nurodytus pranešimus, Sąjungai ir Japonijai laikinai taikomi šie Susitarimo straipsniai:

1, 2, 3 ir 4 straipsniai, 5 straipsnio 1 dalis, 11, 12, 13, 14, 15 (išskyrus 2 dalies b punktą), 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 ir 37 straipsniai, 38 straipsnio 1 dalis, 39, 40, 41, 42 (išskyrus 2 dalies c punktą), 43, 44, 45, 46 ir 47 straipsniai, 48 straipsnio 3 dalis bei 49, 50 ir 51 straipsniai.

2. Datą, nuo kurios šio straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos Susitarimo dalys turi būti laikinai taikomos, Tarybos generalinis sekretoriatas paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo priėmimo.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*